

ת"פ 47956/02/16 - מדינת ישראל נגד מג'ד קווידר

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 47956-02-16 מדינת ישראל נ' קווידר

לפני
בעניין: כבוד השופט מרדכי כדורי, סגן הנשיא
מדינת ישראל באמצעות לשכת תביעות
ירושלים

המאשימה

נגד

מג'ד קווידר ע"י עו"ד ס' קראם

הנאשם

גזר דין

הרקע:

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של נהיגה בקלות ראש, לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א - 1961, נהיגה ללא רישיון, לפי סעיף 10(א) לפקודה האמורה, נהיגת רכב מנועי ללא ביטוח בתוקף, לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תשל"ל - 1970, ושימוש ברכב ללא רשות בעליו, לפי סעיף 413ג רישא לחוק העונשין תשל"ז - 1977. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעונש, אולם הוסכם כי שירות המבחן יבחן גם את שאלת ההרשעה.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 20/11/2015 נטל הנאשם מכפר עקב את הרכב המנועי של אמו, ללא רשותה. הנאשם נהג ברכב עד וואדי קנא, שם איבד שליטה על הרכב, התנגש במעקה בטיחות וגרם לתאונת דרכים. הנאשם מעולם לא הוציא רישיון נהיגה, וממילא נהג ברכב גם מבלי שיה ברשותו ביטוח חובה כדין.

תמצית טיעוני הצדדים:

2. המאשימה ביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל למשך 4 חודשים, מאסר על תנאי, קנס, פסילה ופסילה על תנאי.

לעמדתה של המאשימה, יש להותיר בעינה את הרשעתו של הנאשם. לטעמה, לא מתקיימים התנאים הנדרשים

לשם הימנעות מהרשעה. כך, לא קיימת אינדיקציה לפגיעה קונקרטית בתעסוקתו של הנאשם, והעבירות שביצע הינן חמורות. לעניין זה הדגישה המאשימה כי הנאשם נהג ללא רישיון וללא רשות בעליו של הרכב מרחק של עשרות קילומטרים, בשעות אחר הצהריים בהן רבים המשתמשים בדרך, ובכך סיכן אות עצמו ואת המשתמשים האחרים בדרך.

המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם למעשי העבירה שביצע הנאשם נע בין 4 חודשי מאסר בפועל לבין 8 חודשי מאסר בפועל, וכי העונש המתאים לנאשם מצוי ברף התחתון של המתחם לו טענה.

3. ההגנה מצידה ביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן, לבטל את הרשעת הנאשם ולהטיל עליו צו של"צ בהיקף של 250 שעות, וצו מבחן.

הסנגורית הדגישה כי הנאשם הינו צעיר כבן 21, אשר רק מתחיל לנהל את חייו, וכי מדובר באירוע חד פעמי. עוד ציינה הסנגורית כי עברו הפלילי של הנאשם נקי, וכי חלפו כשנתיים ימים מאז האירוע.

ההגנה הוסיפה וציינה כי תאונת הדרכים שגרם הנאשם אינה חמורה, ולא נגרמו בעטיה נזקי גוף לנאשם או לאחרים. הסנגורית טענה עוד כי הנאשם אינו מחזיק ברישיון נהיגה מסיבה אובייקטיבית, בשל בעיה כלשהי עם המוסד לביטוח לאומי, בגינה אין באפשרותו למסור למשרד הרישוי אישורים רפואיים.

4. הנאשם הביע צער על מעשיו, וציין כי הוא עומד להתחתן.

תסקיר שירות המבחן:

5. שירות המבחן ערך תסקיר בעניינו של הנאשם בו פירט את נסיבותיו האישיות, המשפחתיות, התעסוקתיות והחינוכיות.

שירות המבחן ציין כי הנאשם הינו אדם צעיר, נעדר עבר פלילי, אשר בדרך כלל שומר על אורח חיים נורמטיבי. שירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע ומציב גבול עבור הנאשם. יחד עם זאת התרשם כי הנאשם טרם גיבש זהות עצמית כאדם בוגר ובעל מחויבות, וכי ביצע את העבירה בשל רצונו לחוש בגרות, עצמאות ומסוגלות, תוך התעלמות ממגבלות החוק.

בשורה התחתונה המליץ שירות המבחן לבטל את הרשעתו של הנאשם, זאת בשל כך שהוא צעיר ללא עבר פלילי אשר חווה את ההליך המשפטי כמרתיע ומציב גבול, ולהטיל עליו צו מבחן וצו של"צ.

דין ומסקנות:

6. כידוע, הכלל הוא כי משהוכחה ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם. רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה, רשאי בית המשפט לבחון אפשרות של הימנעות מהרשעה (ר"ע 432/85 **רומנו נ' מדינת ישראל**). על פי ההלכה הפסוקה רשאי בית המשפט להימנע מהרשעה רק בהתקיימותם של שני גורמים מצטברים. ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם. שנית, מדובר בסוג עבירה בו מתאפשר לוותר על ההרשעה, בנסיבות המקרה המסוים, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**).

כפי שיפורט להלן, הנאשם שבפני אינו ממלא איזה מן התנאים הנ"ל.

ראשית, לא הוכח ואף לא נטען כי לנאשם ייגרם נזק אשר עלול לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו. כפי שכבר נפסק, אין די בחשש כללי וערטילאי כי תיגרם פגיעה בעתידו התעסוקתי של הנאשם, אלא שיש להצביע על נזק קונקרטי (ע"פ 8528/12 **צפורה נ' מדינת ישראל**). בית המשפט אינו נדרש להידרש לתרחישים תיאורטיים אשר אין וודאות שיתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על היתכנותם (רע"פ 9118/12 **פריגין נ' מדינת ישראל**).

בענייננו, כאמור, הנימוקים העומדים בבסיס המלצת שירות המבחן לביטול ההרשעה אינם כוללים פגיעה בשיקומו של הנאשם.

שנית, בנסיבות המקרה שלפני, לא ניתן להימנע מהרשעתו של הנאשם מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים, כפי שיובהר להלן.

עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה או בזמן פסילה הינן עבירות חמורות, הטומנות בחובן סיכונים רבים לביטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל (רע"פ 3878/05 **בנגוזי נ' מדינת ישראל**), והמצדיקות הטלת עונש מאסר בפועל גם כאשר מדובר בעבירה ראשונה (ע"פ 8392/04 **עליאן נ' מדינת ישראל**, ע"פ (י-ם) 2748/08 **שוויקי נ' מדינת ישראל**). עבירות אלו מצביעות על זלזול עמוק בחוק ובחובה הבסיסית המוטלת על הפרט לקיים את הכללים שהחברה קבעה להבטחת חייהם ושלומו של בני הציבור (ע"פ (ירושלים) 4218/09 **מדינת ישראל נ' בן דוד**). אדם הנוהג מבלי שיש בידיו רישיון נהיגה, לעיתים רבות אינו בקיא בחוקי התנועה ובאופן הפעלת הרכב, בכך יש כדי להוות סיכון ממשי ומידי לכלל הציבור בכביש (עפ"ת (י-ם) 37090-05-10 **עודה נ' מדינת ישראל**). יש בעבירות אלו לא רק דופי פלילי, אלא אף דופי מוסרי כפול: הסיכון לנהג עצמו ולעוברי הדרך, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות הדרכים אם יתרחשו בעת הנהיגה (רע"פ 665/11 **אבו עמאר נ' מדינת ישראל**).

טענת הנאשם לפיה נמנע ממנו לקבל רישיון נהיגה אך בשל כך שנמנע ממנו להציג אישורים רפואיים למשרד הרישוי, אינה מפחיתה מחומרת מעשיו. ההפך הוא הנכון. מתברר כי משרד הרישוי אינו מתיר את נהיגתו של

הנאשם, בשל כך שלא מצא אותו כשיר לנהיגה מהפך הרפואי. עובדה זו אינה מפחיתה מעוצמת הסיכונים שיצר במעשיו.

הנאשם הוסיף חטא על פשע, לא הסתפק בכך שנהג ברכב ללא רישיון נהיגה כדין, אלא אף נטל ללא רשות אמו את הרכב השייך לה, ובכך פגע בקניינה.

בנוסף, הסיכון שיצר הנאשם התממש, גם אם באופן חלקי בלבד, כאשר הנאשם גרם לתאונת דרכים.

7. הערכים החברתיים בהם פגע הנאשם במעשיו פורטו לעיל. המרחק הרב בו נהג הנאשם ברכב, וביצוע המעשים בשעות בהן קיימת תנועה ערה בדרכים, מעצימים את מידת הפגיעה בערכים החברתיים האמורים.

אין ספק כי הנאשם נטל את מפתחות הרכב ונהג בו לכל הפחות לאחר מידה מסוימת של תכנון מראש, ולא באופן אקראי.

חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות הינו מלא. הנאשם, ורק הנאשם, ביצע את העבירות ונושא באחריות להן.

הנזקים שצפויים היו להיגרם מביצוע העבירות פורטו גם הם לעיל. כאמור, הנזק שהנאשם גרם בפועל, תאונת דרכים בה נגרם נזק לרכוש בלבד, אינו מביא לידי ביטוי אלא חלק מהנזק שעלול היה להתרחש.

לאור האמור, ובהתחשב במדיניות הענישה הנהוגה (ראו הפסיקה שפורטה לעיל וכן ת.פ. (שלום י-ם) 9918-08-14 **מדינת ישראל נ' ליברטי**), נראה לי כי מתחם העונש ההולם למעשי העבירה שביצע הנאשם נע בין מאסר שאינו ארוך בפועל, לבין 8 חודשי מאסר בפועל (הרף העליון של מתחם העונש ההולם נקבע בהתחשב בעמדתה העונשית של המאשימה, ובשל כך שביהמ"ש אינו שם עצמו קטגור).

8. לצורך קביעת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה הנ"ל יש להביא בחשבון, לטובתו של הנאשם, את הפגיעה שתיגרם לו, מטבע הדברים, כתוצאה מהרשעתו והעונש שיוטל עליו, במיוחד בהתחשב בגילו הצעיר, כבן 19 בלבד בעת ביצוע העבירה. עוד יש להתחשב בהודאתו של הנאשם, אשר חסכה מזמנם של העדים המפורטים בכתב האישום, זמנם של הצדדים ומשאבי המערכת. בנוסף יש להביא בחשבון את פרק הזמן המשמעותי אשר חלף מאז האירוע, ואת העובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי. לאור האמור, נראה לי כי העונש המתאים לנאשם מצוי בתחתית מתחם העונש ההולם הנ"ל, כפי שטענה המאשימה.

9. אני דן אפוא את הנאשם לעונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 4 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

הנאשם יתייצב לפני המפקח על עבודות שירות לצורך קליטה והצבה ביום 4/3/2018 עד לשעה 10:00, במפקדת מחוז הדרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר שבע.

על הנאשם לעדכן את משרד הממונה על עבודות שירות בכל שינוי בכתובת מגוריו.

מובהר לנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח, כי תערכנה ביקורות פתע לבדיקת עמידתו בפיקוח וכי כל הפרה בעבודות השירות תביא להפסקה מנהלית של העבודות וריצוי העונש במאסר ממש.

ב. מאסר למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, אם יעבור עבירות של נהיגת רכב ללא רישיון נהיגה בתוקף, נהיגה בזמן פסילה, או שימוש ברכב מנועי ללא רשות בעליו.

ג. קנס בסך 1,000 ₪, או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 4/3/2018.

ד. לפסילה מלקבל רישיון נהיגה לתקופה של 5 חודשים. הנאשם פטור מהפקדת רישיון נהיגה. המזכירות תחשב מועד הפסילה מהיום.

ה. לפסילה מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, אם יעבור עבירה מן העבירות המנויות בתוספת הראשונה לפקודת התעבורה, או איזה מהעבירות המנויות בתוספת השנייה לפקודה הנ"ל ויגרום חבלה לאדם או נזק לרכוש.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ב שבט תשע"ח, 28 ינואר 2018.